

CAMILLE DeANGELIS

**MARY
RENĂSCUTĂ**

Traducere și note de LORENA LUPU

TRITONIC
LIT

Camille DeAngelis s-a născut în 1980 în New Jersey, unde trăiește și în prezent. După ce și-a luat licența în Istoria artei la Univeristatea New York în 2002, a lucrat într-o editură a grupului HarperCollins.

A publicat câteva ghiduri de călătorie și a trăit în Irlanda timp de doi ani. Acolo a scris romanul *Mary renăscută*, care a fost publicat în SUA în iulie 2007. Acum lucrează la cel de-al doilea roman.

Pentru bunicii mei:
Kathleen și Michael DeAngelis, Ted Colangelo,
și, în mod deosebit, pentru bunica mea Dorothy.

Prolog

DIN ANII '80 PÎNĂ ÎN ADOLESCENȚĂ

Bulevardul Universității, nr. 25

New Halcyon, Massachusetts

Casa nu are un nume, deși e suficient de impozantă pentru a-l merita. Joseph Dearthing, strămoșul eroinei noastre, a construit-o în 1882 din veniturile obținute în urma vânzării celor mai cunoscute două invenții ale sale, un dispozitiv timpuriu de detectare a monoxidului de carbon și un instrument de acordat pianul confecționat dintr-un cleștișor de rufe. Casa nou-construită nu avea o adresă, și, din acest motiv, corespondența era trimisă la Universitate, care se afla la o distanță de patru sute de metri, unde își susținea el cursurile în după-amiezele de joi. Nu s-a pus niciodată problema denumirii casei, pentru că proprietarul ei crescuse într-un apartament ieftin din Five Points¹ și nu prea avea răbdare pentru pretențiile altor indivizi care se ajunseseră prin propriile mijloace.

Acestea fiind spuse, a construit cea mai ciudată casă pe care și-ar fi putut-o imagina copiii lui. Fiul său, Ambrose, și-a petrecut nenumărate după-amieze însorite bîjbîind șovăitor printr-un labirint de garduri vii, deși la momentul respectiv nici o persoană de înălțimea lui nu s-ar fi putut rătăci prin el. Pentru a flanca intrarea principală a casei, Dearthing a cumpărat două panouri de sticlă colorată, înfățișînd o pereche de serafimi cu chipuri grave, de la unul dintre cei mai buni meșteșugari din Boston, și a fost atît de încîntat de acestea, încît a comandat un set de ferestre de mărimea peretelui, arcuite cu boltă în partea centrală, pentru sufragerie. Toate amănuntele poveștilor cu zîne

---

¹ Cartier de săraci din New York-ul secolului al XIX-lea.

au fost transpuse în realitate; exista chiar și un turnuleț de trei etaje în colțul din nord-vest. Fiica lui Dearthing, Cecelia, adormea în fiecare seară într-o cameră de forma lunii pline.

Vizitatorul găsește câte o surpriză de partea cealaltă a fiecărei uși. Un mozaic cu un model caleidoscopic acoperă podeaua holului; complexitatea sa poate fi apreciată în adevăratul sens al cuvântului numai dintr-un punct propice, de pe palierul etajului al doilea. Pereteii fiecărei camere sînt acoperiți de tapet tip William Morris, viu colorat. Cabinetul de la etajul întii oferă ocazia de a alege din peste douăsprezece mii de volume, iar în sufragerie o inscripție latină originală împodobește polița din piatră de var a căminului. Cîteva salonașe duc pînă în sala cea mare, unde, deasupra șemineului de marmură de Carrara, e agățată o sirenă cu sînul drept despicat în două, recuperată de la prora unei nave comerciale antebelice. Praful nu se așază niciodată pe micul pian cu coadă din colț, iar parfumul intens al crinilor în plină floare adie prin ușa serei. Acuarelele de pe șevaletul Ceceliei, de dincolo de floarea-de-colt, sînt considerate ca fiind foarte reușite.

Familia Dearthing nu va angaja o altă menajeră după decesul în somn al doamnei Henry, în dormitorul ei de la mansardă, în toamna anului 1914. Pendula ei de vînt va atîrna de la grindă o sută de ani mai tîrziu. De la ușa mansardei, un hol șerpuitor coboară prin intermediul unui șir de cinci trepte după camera-turn de la etajul al treilea, și își continuă sensul descendent printr-o scară spiralată către dormitoarele familiei, aflate la etajul al doilea, și spre bucătăria de la etajul întii.

Există o trecere secretă, cunoscută de Ambrose, de sora lui, și după aceea de soția sa și de cei trei copii drept „orificiul“, și nimeni pe lume nu știe de existența acestuia. Începînd și terminîndu-se în pivniță, orificiul e alcătuit din două șiruri de scări întunecate și înguste, care sînt fixate între camerele de pe latura estică, respectiv cea vestică, și se întîlnesc din nou după aceea în mansarda deschisă de la etajul al treilea. Intrările de la fiecare etaj sînt cunoscute ca „debarale pentru măhuri“, și nu poți pătrunde în ele cu ajutorul unui banal șperaclu. Deși o exersa rar, Joseph Dearthing își dorea să ajungă la capacitatea de a străbate neobservat toate cele patru etaje; orificiul ar fi fost foarte util în cazul hoților, al oaspeților circotași sau al copilașilor neastîmpărați care ar fi coborît pe furiș din pat în ajunul zilei de Crăciun. În mod sigur, orificiul prezintă un interes minim pentru orice persoană din afara casei; dar micii Dearthing păstrează cu sfințenie chiar și cele mai neînsemnate secrete, cum fac toți copiii.

Multe dintre ciudățeniile casei sînt moderne în origine, deși clasice din punct de vedere al stilului, tot mobilierul, cu excepția unui singur

articol: o raritate, un dulap impozant din secolul al optsprezecelea aflat în sufragerie, cioplit dintr-un lemn mai închis la culoare decât mahanul, înfățișând un fel de scenă a Zilei Judecării. În partea de sus a cabinetului, un grup de chipuri celeste radiază deasupra rafturilor îmbrăcate în sticlă; heruvimii suflă în trompete, iar Hristos stă pe tron. Tabliile laterale înfățișează povestea păcatului originar, iar în partea de jos a dulapului sînt gravate gargui și ticăloși nepocăiți, chipurile celor blestemați. Joseph Dearthing a cumpărat această piesă de mobilier de la o casă de licitații din New York, pentru ceea ce era pe atunci o sumă exorbitantă. El a justificat cheltuiala afirmînd că prezența acestui dulap îi va face pe copiii săi să-și păstreze cinstea. În realitate, nu le provoca decât coșmaruri.

I

Zeii Casei

MORRÍGAN (MOHR - E - GAN): zeiță celtică a războiului, avînd de obicei o înfățișare înfricoșătoare, o minuitoare a destinelor care apare pe cîmpurile de bătălie ale mitologiei irlandeze. Diversele ei forme o includ pe cea a unui corb sau a unei ciori devoratoare de stîrvuri; o spălătoreasă a veșmintelor aparținînd luptătorilor care își vor găsi curînd moartea o femeie misterioasă sau o triadă de femei, care sînt fie tinere, fie niște cotoaroațe. ETIMOLOGIE: din „mor“ și „rígan“, „regina fantomă“.

*ROSEMARY HARGREAVES,
„Un compendiu al folclorului irlandez“ (1927)*

VINERI, 11 NOIEMBRIE 2005 — ORA 20:28
Bulevardul Universității, nr. 25 — Pivnița

În afară de noi, oamenii, cimpanzeii bonobo sînt singurele primate care se împreunează față în față. Femelele domină societatea bonobo și populația este diplomație în adevăratul sens al cuvîntului. Promiscuitatea înseamnă pace.

Asta în lumea cimpanzeilor bonobo. E o greșeală să inviți un bărbat acasă după prima întîlnire?

— Ei bine, spune Lucy cu voce tare, zîbind nehotărîtă în timp ce își ridică încheietura mîinii spre nas, pentru a-și mai savura o dată noul parfum. O înșiruire de ADN, obținută vara trecută din aripa unui fluture *Vanessa Cardui*, rulează pe ecranul calculatorului ei cu o viteză amețitoare.

Prea tîrziu: sună clopoțelul de la intrare. Ea întinde mîna după inhalator, îl agită și inspiră o dată cît urcă scările, ascunzîndu-l apoi în sertarul măsuței de corespondență în timp ce se îndreaptă spre ușă.

ORA 20:32
Aleea din față

Cu mult timp înainte de a o cunoaște întîmplător pe proprietară în secția 600 a bibliotecii universității, Gray o știa pe Regina Anne de pe Bulevardul Universității, nr. 25, ca fiind casa care-și schimbă culorile. Pereții laterali au o nuanță specială de galben, care se transformă într-un verde deschis prăfuit la lumina felinarului. Casa este galbenă dimineața, cînd el se îndreaptă către campus, și verde la întoarcerea spre casă. Vechea clădire care adăpostește trăsurile, cu ușile ei închise

cu un lacăt și ferestrele octogonale murdare, îi provoacă frisoane indiferent de oră.

Cînd trece pentru prima dată pe aleea de la intrare, remarcă faptul că locuința arată mai rău decît de pe trotuar. Nu e chiar în paragină — nu încă — dar curtea din față are aerul deprimat al unei case care nu mai merită o recenzie favorabilă în revista *Locuințe și grădini mai frumoase*. Există și o platformă de observație¹ în partea vestică, pe care el nu a văzut-o pînă acum, un amănunt bizar avînd în vedere că marea e la distanță de o oră cu mașina.

Lampa de pe verandă e aprinsă, dar nici o rază de lumină nu răzbate prin fereastra în evantai de deasupra ușii. Intrarea principală e flancată de panouri de sticlă colorată, dar modelul lor e greu de deslușit: îngeri, presupune el. Fiecare cu trei rînduri de aripi. Serafimi?

Sună la ușă de trei ori înainte ca ea să-i deschidă, și între timp ascultă sunetul pendulului repercutînd prin hol.

— Scuze, zice ea, tremurînd din cauza rafalei de aer rece care însoțește intrarea lui. Eram în pivniță.

El îi întinde sticla de Cusumano, și Lucy spune:

— Ce drăguț din partea ta... ador vinul sicilian... îți mulțumesc foarte, foarte mult.

Atîrnat la un lăntșor delicat de argint, un diamant de o mărime impresionantă strălucește în gropița gîtului ei, iar lumina de pe masa din hol îi îndulcește unghiurile ascuțite ale profilului. În lumina brutală de neon a bibliotecii părăse oarecum banală; dar în propriul cămin, purtînd un veșmînt de satin de trei ori mai în vîrstă ca ea, Lucy e pur și simplu minunată. El urmărește cum pielea de găină dispăre de pe brațele fetei în timp ce îi agață haina într-o debara aflată în partea dreaptă a intrării. O pălărie veche de vînător e atîrnată de cîrligul de pe ușă.

În interior, casa e asemănătoare cu o peșteră, poate datorită faptului că majoritatea luminilor sînt stinse. O expoziție de portrete de familie, majoritatea în alb-negru, îi susține privirea din partea superioară a pereților holului, iar un arbore genealogic caligrafiat cu atenție e agățat deasupra mesei din hol. Printr-o ușă deschisă, la stînga, o aude pe Billie Holiday cîntînd: *There is no greater love*².

De fiecare dată cînd iese dintr-o cameră, ea apasă pe cîte un comutator.

— Punem mare accent pe economie în casa asta, îi explică.

---

¹ Platformă pe acoperișul unor case din regiunile de coastă ale Statelor Unite, oferind posibilitatea urmării ambarcațiunilor care acostează.

² Nu există dragoste mai mare.

Alte fotografii acoperă pereții holului cu boltă care duce spre bucătărie: majoritatea înfățișează nunți și portrete de logodnă; câteva sînt poze ale unor întruniri de familie, cu treizeci și ceva sau patruzeci de oameni adunați în cadru; și, pe alocuri, câteva instantanee ale unor copii, toți prea mari pentru a fi ai ei.

Ea aprinde lumina din încăpere și își pune o mănușă de bucătărie căptușită. Castronul din ceramică pentru salată de pe tăblia de granit, e plin de spanac și brînză feta, tăiate mărunt. Cuptorul glăsuește cu o tonalitate veselă de bas:

— Lucy, ursulețule, cred că prăjiturile sînt gata.

El rîde.

— Țsta e tata.

Ea deschide ușa cuptorului și inspectează o tavă de fileuri de pui (pregătite cu lămîie și rozmarin, judecînd după aromă).

— Cuptorul acela trebuie să fie ultimul răcnet în tehnologie.

— Pentru că vorbește? rîde ea. Nu, pur și simplu a fost varianta cea mai la îndemîină pentru tata. A adăugat un dispozitiv audio la întrerupătorul cu program.

Puiul sîrîie apetisant în timp ce ea scoate tava din cuptor și așază vasele din lateral pe un cărucior.

— Mă lăsa să coc de una singură, pe cînd eram mică, dar mă adînceam în lectura vreunei cărți și toată mîncarea ardea.

— Iată de ce eu unul nu gătesc.

— Deloc?

— Ei, unele chestii, se corectează el, dar să zicem că Julia Child¹ ar fi oripilată.

Ea îl privește îngrozită.

— Nu ești vegetarian, nu-i așa?

El scutură din cap.

— Vai, ce bine, spune ea. Presupun că ar fi trebuit să întreb.

El ia castronul cu salată în mîină și o urmează în sufragerie printr-o ușă turnantă, apoi i se taie respirația din cauza a ceea ce descoperă: un șemineu uriaș din piatră, de mărimea unui altar; un tavan ca de catedrală; trei ferestre de peste doi metri înălțime, din sticlă pictată — actul de a mîncă în acest spațiu va fi asemănător aceluia de a merge la biserică. Două locuri au fost pregătite la capătul unei mese lungi de mahon, ea însăși de mărimea unei locuințe încăpătoare. Prin difuzoarele montate pe perete, deasupra unui dulap mare de porțelan, se transmite

---

¹ Cea mai cunoscută și mai inovatoare bucătăreasă din S.U.A, autoare a mai multor faimoase cărți de bucate și gazdă a unei populare emisiuni de televiziune.

ultimul vers al melodiei interpretate de Billie Holiday. De-a lungul bufetului se află un șir de carafe de cristal, pline cu un lichid fluorescent. El pune castronul jos și se apropie de bar, fără să-i vină a crede:

— Asta e... *absint*?

— Am pus coloranți alimentari în gin. Oricum era prea vechi pentru a mai putea fi băut.

— Presupun că nu prea bei.

Își plimbă mâna peste o inscripție gravată în polița de piatră a căminului: MEMENTO MORI, SED COMMORABOR.

— Inteligent, șoptește el.

— A ales-o stră-străbunicul meu. El a construit casa, spune ea în timp ce ridică ușița căruciorului și așază un vas plin cu piure de cartofi cu usturoi pe masă.

El stă în picioare, în spatele scaunului său, cu mâinile în buzunarele pantalonilor de catifea reiată.

— E o cină splendidă. Nu mă așteptam să te deranjezi atât de mult.

Zimbind, ea scoate dopul vinului cu o singură mișcare rapidă, și umple două pahare cu picior înalt de mărimea unor boluri de supă:

— N-a fost nici un deranj. Nu vrei să iei loc?

Pe peretele opus ferestrelor e un alt șir de fotografii alb-negru. La prima vedere, se pare că sînt alese mai degrabă pentru valoarea lor artistică decît pentru cea sentimentală: înfățișează muzicanți de stradă, piețe cu țărani și copilași desculți culegînd pădăii pe un deal năpădit de iarbă.

— Pozele acelea au fost făcute de bunica, spune ea.

În timp ce se așază pe scaunul lui, Gray își amintește că a susținut o prelegere despre zeii casnici romani chiar în acea după-amiază. Larii, spiritele răposaților îndrăgiți. Fiecare membru al familiei era protejat de spiritul unui anumit strămoș, întrupat într-o statueta de fildeș păstrată cu sfințenie pe altarul familial. Dacă simțea nevoia unei rugăciuni, îți ținea protectorul în palmă.

— N-ai luat nici măcar o îmbucătură, spune Lucy după un minut. La ce te gîndești?

Acum se aude ceva mai vechi decît Billie Holiday, un grup de voci dulci ca mierea de pe o înregistrare zgîriată.

— Ai cumva vreun fel de sistem central de sunet?

— Tata l-a instalat. De ce zîmbești așa?

— Mă întrebam numai ce te faci dacă cineva dintr-o altă cameră vrea să asculte altă muzică.

Ea ridică din umeri.

— Niciodată nu sînt atîția oameni prin preajmă încît să-și exprime dezacordul.

El o privește mîncînd, în timp ce lumina candelabrului se revarsă peste tacîmurile bogat ornamentate dintre degetele ei sprintene. La baza fiecărei unghii e o semilună largă. La curba gîtului ei, două înțepături colorate de rugină deteriorează cusătura de la umăr, de la un vechi ac de siguranță uitat prea mult timp acolo. Lucy își face aprovizionarea numai din propriul pod: costume de tweed (din care poartă numai haina sau cămașa), halate de mătase și ghete cu șireturi (lustruite frecvent, deși rareori purtate). Ea îi va spune că provine dintr-un lung șir de colecționari de nimicuri.

Lucy îl surprinde privindu-i verigheta de aur alb pe care o poartă pe inelarul stîng:

— Era a mamei.

Se oprește.

— Sper că nu ești un adept al lui Freud.

ORA 21:56

Holul principal

Lucy are cinci persoane în pensiune, studenți cu deficiențe acute de vitamina D și o predilecție comună pentru îmbrăcăminte grea, de culoare neagră. Ei înclină din cap, în semn de salut mut, în timp ce trec pe lîngă el pe hol, fețele lor lungi, palide, clătînîndu-se în sus și în jos în penumbră (și acest lucru creează o impresie bizară, de imaterialitate).

— Haide, spune ea în timp ce chiriașii dispar în bucătărie. (Ultimul dintre ei se întoarce în cadrul ușii, privindu-l curios pe Gray.) Vom aprinde un foc în cabinet.

— Aș vrea să mă mai uit o dată la fotografiile tale, spune bărbatul.

Aprinzînd lampa din hol cu mîna liberă, el mai ia o înghițitură de vin. După o lungă privire la un obiect deosebit, un mic diptic înfățișîndu-i pe Joseph și Mary Anne Dearthing („stră-stră“, șoptește Lucy, cu obrazii strălucind de plăcere), el indică o poză a unei sufragete¹ cu părul negru, în rochie stil Edward al VII-lea², cu buletinul de vot așezat deasupra fantei.

¹ Sufragete — militante pentru egalitatea în drepturi a femeilor, cu precădere pentru sufragiu — dreptul de a vota.

² Edward al VII-lea, rege al Angliei în primul deceniu al secolului XX; domnia sa a fost o perioadă de dezvoltare a artei, modei, sporturilor și, totodată, o perioadă propice ideilor reformiste privitoare la drepturile săracilor și la statutul femeii în societate.

— Aceasta e uluitoare!

— Străbunica mea a fost prima femeie din New Halcyon care și-a exercitat dreptul la vot, spune Lucy, și a murit cîțiva ani mai tîrziu. Ea și cumnata ei au participat la întemeierea unui nou partid sufragist, pentru a compensa refuzul Partidului Național al Femeilor de a accepta afro-americane. Alice Paul a spus că doreau doar să transforme povestea într-o problemă rasială, dar străbunica mea a afirmat despre ele că sînt niște ipocrite. Chiar și în public.

Zîmbește.

— Te plictisesc?

— Nu, deloc. Parcă ai fi un ghid de muzeu.

— Așadar, *chiar* te plictisesc.

— Nu mă plictisești!

Lîngă aceasta mai e o poză importantă, o Lucy de opt ani pe genunchiul bunicii ei. Bunica zîmbește spre aparatul de fotografiat, dar Lucy se uită în altă parte, de parcă ar vedea acolo ceva mult mai interesant.

— De ce nu ți-ai expus nici una dintre pozele tale de bebeluș?

Ea ridică din umeri.

— Aveam de fiecare dată cîte o erupție care îmi devasta fața.

În rama cea mai bogat ornamentată de pe perete, un cuplu tînăr pozează în vîrfurile domului unei catedrale europene.

— Străbunicii tăi?

— Bunicii mei, de fapt. Mary și Teddy.

Luna de miere, fără îndoială. Zîmbind cu seninătate, bunica își sprijină capul de umărul bărbatului ei.

— Trebuie să fi fost foarte înaltă.

Lucy scutură din cap, cu ochii încă ațintiți asupra fotografiei.

— Stătea pe ceva.

Data e scrisă în colțul din dreapta jos al fotografiei.

— Uau, spune el. Bunica mea *s-a născut* în 1929.

— Nouă ne place să întindem durata generațiilor în această familie, spune ea. Mama m-a avut de-abia la patruzeci de ani.

El se întoarce către arborele genealogic realizat cu o caligrafie minuțioasă; e derutat de ceea ce pare a fi succesiunea pe linie maternă a numelor. Apoi observă că Morigan e, de fapt, numele mijlociu al lui Lucy — numai că ea îl folosește ca nume de familie. Oare acest lucru îl supără în mod deosebit pe tatăl ei sau e genul de om care încuviințează orice strădanie extrem-feministă pentru prăbușirea patriarhatului?

Gray indică o fotografie a unui cuplu tînăr, făcută la un picnic:

— Acesta e tatăl tău?